

สรุปข่าว ส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
ศูนย์ข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร
agritech.pr@gmail.com

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ 30 กรกฎาคม 2567

ส่วนกลาง			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
ภัยพิบัติ	1	กรมส่งเสริมการเกษตร อัปเดตน้ำท่วมเสียหายแล้ว 10 จังหวัด กว่า 2.1 แสนไร่	เว็บไซต์สารพันข่าว
3R	2	กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมมือภาคีฯ ดันเทคโนโลยีชีวภาพมุ่งเป้าลดโลกร้อน	แนวหน้า
ชั้นโรง	3	ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่มเลี้ยงชั้นโรง	ข่าวสด
	4	ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่ม “เลี้ยงชั้นโรง” ชู น้ำผึ้งชั้นโรงคุณภาพ	เว็บไซต์เทคโนโลยี ชาวบ้าน
	5	ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่มเลี้ยงชั้นโรง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	เฟสบุ๊คเกษตรก้าวไกล
	6	ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่มเลี้ยงชั้นโรงแปลงใหญ่ ชูน้ำผึ้งชั้นโรงจากป่าที่มีความหลากหลายทางพันธุพืช	เว็บไซต์ เกษตรก้าวไกล

สารพันข่าว

กรมส่งเสริมการเกษตร อพยพเจ้าหน้าที่ท่วมเสียหายแล้ว 10 จังหวัด กว่า

2.1 แสนไร่

กรมส่งเสริมการเกษตร ห่วงเกษตรกร สั่งการกำชับเจ้าหน้าที่ พร้อมรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติพื้นที่ อพยพเจ้าหน้าที่ท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากเสียหายแล้ว 10 จังหวัด ประมาณ 211,394 ไร่ ประกาศเขตให้ความช่วยเหลือ มหาสารคาม

วันที่ 28 กรกฎาคม 2567 นายพิรพันธุ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า จากปรากฏการณ์เอลนีโญจะเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะลานีญาในช่วงเดือนสิงหาคมถึงตุลาคม 2567 ประกอบกับกรมอุตุนิยมวิทยาได้คาดหมายลักษณะอากาศปลายเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน 2567 จะมีฝนตกชุกมากขึ้น

จากอิทธิพลของความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยมีกำลังแรงเป็นระยะๆ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้ามาใกล้หรือเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณตอนบนของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งอาจเกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก

เหตุดังกล่าวส่งผลต่อพื้นที่การเกษตรและพี่น้องเกษตรกรได้รับผลกระทบในหลายพื้นที่ ปัจจุบันตั้งแต่ 14 กรกฎาคม 2567 มีพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 10 จังหวัด ประมาณ 211,394 ไร่ โดยประกาศเขตให้การช่วยเหลือ 1 จังหวัด คือ จังหวัดมหาสารคาม

นายพิรพันธุ์ กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตร ห่วงใยเกษตรกรจึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ให้แก่เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรไว้ใช้เป็นแนวทางการติดตาม ป้องกันและลดผลกระทบของพื้นที่การเกษตรจากสถานการณ์ภัยพิบัติ เพื่อช่วยลดความเสียหายต่อพื้นที่เกษตร

โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ และแนวทางการดำเนินการ 4 ด้าน ดังนี้ ระยะที่ 1) ก่อนเกิดภัย ได้แก่ ด้านการป้องกัน (Prevention) และด้านการเตรียมความพร้อม (Preparation) ระยะที่ 2) ขณะเกิดภัย ได้แก่ ด้านการเผชิญเหตุ (Response) ระยะที่ 3) หลังเกิดภัย ได้แก่ ด้านการฟื้นฟู (Recovery) โดยได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด ดำเนินการ 4 ด้าน ดังนี้

1) ติดตามสภาพอากาศรายวัน วิเคราะห์ ประเมินแนวโน้มจากชุดข้อมูลสภาพอากาศ สภาพพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะช่วงเดือนสิงหาคม – ตุลาคม 2567 ที่การปลูกข้าวใกล้เก็บเกี่ยว รวมถึงพืชไร่และพืชสวนอื่นๆ และแจ้งเกษตรกรเพื่อรับทราบข้อมูลได้เข้าใจสถานการณ์ และเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น

2) ติดตามสถานการณ์ในพื้นที่อย่างใกล้ชิด กระตุ้นการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจในสถานการณ์ และแนวโน้ม/ผลกระทบและแจ้งข้อมูลให้กับเกษตรกรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

3) สำรวจและสอบถามความพร้อมของอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมในการใช้งานตลอดเวลา และเมื่อเกิดภัยพิบัติให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ติดตาม ประเมินสถานการณ์อย่างรวดเร็วเหมาะสมกับสถานการณ์ และให้แจ้งสิทธิ์ สอบถามสิทธิ์ สำรวจ ประเมินผลกระทบเบื้องต้น ให้คำแนะนำเตรียมการฟื้นฟูพื้นที่ให้มีศักยภาพในการผลิตได้เหมือนเดิมหรือดีกว่าเดิม

4) รายงานสถานการณ์เหตุด่วนฉุกเฉินต่อกรมส่งเสริมการเกษตร ทันที

5) ปฏิบัติงานร่วมกับกรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ เพื่อทำข้อมูลประกอบการพิจารณาประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และวางแผนสำรวจความเสียหายเพื่อเสนอคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) โดยเร็ว

สำหรับกรณีการเกิดภัยพิบัติ อุทกภัย ช่วงกันยายน – พฤศจิกายน 2566 กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 เสร็จสิ้นไปแล้ว วงเงิน 1,936 ล้านบาท โดยจ่ายตรงเข้าบัญชีธนาคารของเกษตรกร จำนวน 152,940 ราย ทั้งนี้ กระบวนการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติได้พัฒนาให้รวดเร็วกว่าในอดีตที่ผ่านมา ตามที่ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย ซึ่งจะเป็นการสร้างภาพจำใหม่ให้เกษตรกรดีขึ้นกว่าเดิม

กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมมือภาคีฯ ดันเทคโนโลยีชีวภาพมุ่งเป้าลดโลกร้อน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นายพิรพันธุ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ปัจจุบันพื้นที่ปลูกข้าวในประเทศไทยโดยเฉลี่ยมีประมาณ 65 ล้านไร่ คิดเป็น 20 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ทั้งประเทศ ในแต่ละรอบการผลิตจะมีฟางข้าวเฉลี่ยประมาณปีละ 25.45 ล้านตัน และมีปริมาณตอซังข้าวที่ตกค้างอยู่ในนาข้าว 16.9 ล้านตันต่อปี โดยพื้นที่ปลูกข้าว 1 ไร่ จะมีปริมาณฟางข้าวและตอซังโดยเฉลี่ยปีละ 650 กิโลกรัม ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการฟางข้าวและตอซังส่งผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ตัดสินใจเผาฟางข้าวและตอซัง เพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับการปลูกพืชหมุนเวียนต่างๆ จนทำให้ฟางถูกเผาทั้งอย่งน่าเสียดาย การเผาฟางนอกจากจะผิดกฎหมายแล้ว ยังทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม จนกลายเป็นมลภาวะและก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก

ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำนโยบาย “3 R หรือ 3 เปลี่ยน” โดยเป้าหมาย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยไม่เผาและส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุทางการเกษตร ล่าสุดได้มีการทดสอบเทคโนโลยีชีวภาพจังหวัดปทุมธานี เป็นต้นแบบในการบูรณาการ โดยร่วมมือกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) คิดค้นและพัฒนา กลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ ในการย่อยสลายตอซังและฟางข้าว พร้อมคิดค้นถังบ่มเพาะหัวเชื้อกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ ในการย่อยสลายตอซังและฟางข้าว

สำหรับจุลินทรีย์ชนิดนี้สามารถใช้ได้ทุกพื้นที่ ตามความสะดวกและทรัพยากรที่มีอยู่ในมือของเกษตรกร เช่น ใช้โครนในการฉีดพ่น ใช้ถังฉีดพ่น หรือละลายน้ำและขังน้ำไว้เพียง 7 วัน จุลินทรีย์ชนิดนี้จะทำให้ตอซังและฟางข้าว มีความนุ่ม เปื่อยย่อย ไม่ติดล้อรถที่มาเดินในขั้นตอนการเตรียมดิน ลักษณะของน้ำในแปลงนาที่หมักด้วยจุลินทรีย์ จะมีสีฟางข้าว ไม่มีกลิ่นเหม็น โดยรวมใช้เวลาน้อยกว่าการขังน้ำโดยไม่มีการเติมจุลินทรีย์ ส่งผลให้เกษตรกรสามารถเริ่มการทำงานได้เร็วขึ้น

ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่มเลี้ยงชันโรง

ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่มเลี้ยงชันโรง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ชูน้ำผึ้งชันโรงคุณภาพ จากป่าที่มีความหลากหลายทางพันธุ์พืชและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ชันโรงเป็นแมลงผสมเกสรชนิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญช่วยให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับการผสมเกสร ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งนอกจากมีประโยชน์ต่อการผลิตทางการเกษตรแล้ว ชันโรงยังสามารถเลี้ยงเพื่อเก็บเกี่ยวน้ำผึ้ง สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย ดังเช่น เกษตรกรตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ที่เลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม ขยายจากกลุ่มผู้เลี้ยงรายย่อย กลุ่มแปลงใหญ่ที่เข้มแข็ง ก้าวสู่ตลาดท้องถิ่นและทั่วประเทศผ่านช่องทางออนไลน์

นายรพีทัศน์ อุ๋นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ในปี 2567 สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ได้สนับสนุนให้เกษตรกรที่เลี้ยงชันโรงในตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรงรายย่อยในพื้นที่ตำบลคลองยาง จำนวน 34 ราย เข้าร่วมโครงการ พื้นที่ดำเนินการครอบคลุม 320.75 ไร่ โดยมีการส่งเสริมการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรง เพื่อจำหน่ายให้แก่สมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากชันโรง โดยผ่านกระบวนการจัดเวทีวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกลุ่ม จากนั้นได้ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นให้แก่เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่แบบครบวงจร ทั้งในด้านเทคนิคการเลี้ยง อาทิจากดูแลรักษา และการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรงที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการเลี้ยง รวมทั้งด้านการเพิ่มศักยภาพและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร อาทิ การบริหารจัดการกลุ่ม การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพ

“ปัจจุบัน กลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง มีความเข้มแข็ง เป็นแหล่งผลิตน้ำผึ้งชันโรงที่มีคุณภาพและมีจุดเด่นเฉพาะตัว เนื่องจากเลี้ยงในป่าชายเลนที่อุดมไปด้วยพืชสมุนไพรที่หลากหลาย ไม่มีการใช้สารเคมี ผ่านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน จากการได้รับองค์ความรู้จากกรมส่งเสริมการเกษตร ทำให้ได้น้ำผึ้งที่สะอาด ปลอดภัย เป็นที่ต้องการของคนรักสุขภาพ” รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าว

ด้าน นายประสาน บุตรสมัน ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ กล่าวเพิ่มเติมว่า เนื่องจากสภาพพื้นที่ตำบลคลองยางเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีตัวชันโรงอาศัย

อยู่จำนวนมาก จึงมีชาวบ้านบางรายเลี้ยงชันโรงไว้ 1-5 กล่อง เพื่อใช้บริโภคในครอบครัว ต่อมาเมื่อประชาชนชุมชนได้ค้นพบว่าการเลี้ยงชันโรงในป่าชายเลน จะทำให้น้ำผึ้งชันโรงที่ได้มีคุณภาพ เนื่องจากมีความหลากหลายของพันธุ์พืช โดยเฉพาะพืชสมุนไพร จึงได้รณรงค์ให้คนในชุมชนมาเลี้ยงชันโรง

เป็นอาชีพเสริม โดยรวมกันเป็นกลุ่ม เริ่มจาก 14 ราย ต่อมาในปี 2567 สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตาเข้ามาส่งเสริมให้เข้าสู่ระบบเกษตรแปลงใหญ่ จึงมีชาวบ้านสนใจเข้าร่วมกลุ่มเพิ่มขึ้นจนถึงปัจจุบันมีสมาชิก 34 ราย มีชั้นโรงทั้งหมด 2,000 กว่ากล่อง

กรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ ได้เข้ามาส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงชันโรง และสนับสนุนงบประมาณบางส่วนสำหรับจัดทำกล่องเลี้ยงชันโรงแจกจ่ายให้กับสมาชิก และทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม พร้อมทั้งประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเข้ามาบูรณาการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์และเชื่อมโยงการตลาด ส่งผลให้สมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรงใช้เองได้ ซึ่งเดิมที่จะต้องซื้อจากพื้นที่อื่นที่มีราคาสูง และยังคงแบกรับค่าขนส่งและกล่องที่ได้ไม่เหมาะสมต่อการเลี้ยงชันโรงในพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ เกษตรกรยังได้รับความรู้ด้านการแยกขยายการล่อหรือการต่อชันโรงตามธรรมชาติเข้ากล่องเลี้ยง การสร้างแหล่งอาหาร การจัดวางกล่องเลี้ยงในพื้นที่ที่ชันโรงสามารถมีแหล่งอาหารได้ตลอดทั้งปี สามารถเพิ่มผลผลิต ทั้งทางด้าน การขยายแม่พันธุ์ในกล่องเลี้ยง และผลผลิตน้ำผึ้งได้สูงขึ้นกว่า 50% ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและอากาศในแต่ละปี

ด้วยสภาพพื้นที่ของตำบลคลองยางเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีความหลากหลายของพันธุ์พืชมากกว่า 70 ชนิดและเป็นพืชที่มีสรรพคุณทางยา 39 ชนิด จึงทำให้น้ำผึ้งชันโรงของกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยางมีคุณสมบัติพิเศษ ประกอบกับมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง สามารถควบคุมผลผลิตให้มีความสะอาด ลดการปนเปื้อน และเทคนิคการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวด้วยการไล่ความชื้นด้วยวิธีการต้ม การหมักบ่ม ซึ่งกระบวนการจัดการเหล่านี้ทำให้คุณภาพผลผลิตน้ำผึ้งมีคุณภาพแตกต่างจากการเลี้ยงในรูปแบบเดิม

การบริหารจัดการของกลุ่มจะขับเคลื่อนโดยสมาชิกทั้งหมด แบ่งหน้าที่คณะกรรมการกลุ่มรับผิดชอบในแต่ละส่วน โดยจะมีการติดตามให้คำแนะนำสมาชิกในทุก ๆ ด้าน เมื่อถึงกำหนดเก็บน้ำผึ้ง

ทางกลุ่มก็จะรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก โดยรับซื้อในราคาขวดละ 700 บาท (ขนาด 700 ซีซี) เมื่อผ่านกระบวนการไล่อากาศแล้ว จะบรรจุขวดขนาด 250 ซีซี จำหน่ายขวดละ 400 บาท และบางส่วนจะนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น แชมพู ครีมน้ำ โลชั่น น้ำมันหอม น้ำมันนวด และสบู่ ซึ่งในแต่ละปีทางกลุ่มจะรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกได้ประมาณ 57 กิโลกรัม เพื่อจำหน่ายในตลาดชุมชน ออกบูชงานที่จัดโดยภาครัฐและมีจำหน่ายทางออนไลน์บางส่วน ซึ่งทางกลุ่มจะมีรายได้จากการจำหน่ายน้ำผึ้งชันโรงและผลิตภัณฑ์ประมาณ 100,000 กว่าบาท และกำหนดให้มีการแบ่งเงินรายได้ 15% เข้าสวัสดิการให้กับชุมชน และอีก 15% สำหรับสมาชิกผู้เลี้ยงชันโรง

“หลังจากเรามารวมกลุ่มกันเลี้ยงภายใต้ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ทำให้เรามีเครือข่ายจากหลาย ๆ ภาคส่วนเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จนสามารถผลิตน้ำผึ้งได้ตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง ควบคุมผลผลิตให้มีความสะอาด ลดการปนเปื้อน ผู้บริโภคให้การตอบรับที่ดี ซึ่งในอนาคตเราจะขยายจำนวนการเลี้ยง โดยจะส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนได้เลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม เพราะถือว่าทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมใน

การดูแลป่าชายเลน ซึ่งเป็นป่าชุมชนของพวกเรา และบางคนยังขาดโอกาส ขาดแหล่งทุนทางกลุ่มแปลงใหญ่จะเข้าไปช่วยกลุ่มเปราะบางเหล่านี้ให้มีอาชีพ มีรายได้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และเศรษฐกิจของชุมชนที่ดีต่อไป”
นายประสาน กล่าวทิ้งท้าย

ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่ม “เลี้ยงชันโรง” ชู น้ำผึ้งชันโรงคุณภาพ

ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่มเลี้ยงชันโรง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ชูน้ำผึ้งชันโรงคุณภาพ จากป่าที่มีความหลากหลายทางพันธุ์พืชและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ชันโรงเป็นแมลงผสมเกสรชนิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญช่วยให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับการผสมเกสร ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งนอกจากมีประโยชน์ต่อการผลิตทางการเกษตรแล้ว ชันโรงยังสามารถเลี้ยงเพื่อเก็บเกี่ยวน้ำผึ้ง สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย ดังเช่น เกษตรกรตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ที่เลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม ขยายจากกลุ่มผู้เลี้ยงรายย่อย กลุ่มแปลงใหญ่ที่เข้มแข็ง ก้าวสู่ตลาดท้องถิ่นและทั่วประเทศผ่านช่องทางออนไลน์

นายรพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ในปี 2567 สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ได้สนับสนุนให้เกษตรกรที่เลี้ยงชันโรงในตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรงรายย่อยในพื้นที่ตำบลคลองยาง จำนวน 34 ราย เข้าร่วมโครงการพื้นที่ดำเนินการครอบคลุม 320.75 ไร่ โดยมีการส่งเสริมการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรง เพื่อจำหน่ายให้แก่สมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากชันโรง โดยผ่านกระบวนการจัดเวทีวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกลุ่ม จากนั้นได้ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นให้แก่เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่แบบครบวงจร ทั้งในด้านเทคนิคการเลี้ยง อาทิจากดูแลรักษา และการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรงที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการเลี้ยง รวมทั้งด้านการเพิ่มศักยภาพและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร อาทิ การบริหารจัดการกลุ่ม การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพ

“ปัจจุบัน กลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง มีความเข้มแข็ง เป็นแหล่งผลิตน้ำผึ้งชันโรงที่มีคุณภาพและมีจุดเด่นเฉพาะตัว เนื่องจากเลี้ยงในป่าชายเลนที่อุดมไปด้วยพืชสมุนไพรที่หลากหลาย ไม่มีการใช้สารเคมี ผ่านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน จากการได้รับองค์ความรู้จากกรมส่งเสริมการเกษตร ทำให้ได้น้ำผึ้งที่สะอาด ปลอดภัย เป็นที่ต้องการของคนรักสุขภาพ” รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าว

ด้าน นายประสาน บุตรสมัน ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ กล่าวเพิ่มเติมว่า เนื่องจากสภาพพื้นที่ตำบลคลองยางเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีตัวชันโรงอาศัย

อยู่จำนวนมาก จึงมีชาวบ้านบางรายเลี้ยงชันโรงไว้ 1-5 กล่อง เพื่อใช้บริโภคในครอบครัว ต่อมา มีปราชญ์ชุมชนได้ค้นพบว่าการเลี้ยงชันโรงในป่าชายเลน จะทำให้น้ำผึ้งชันโรงที่ได้มีคุณภาพ เนื่องจาก

มีความหลากหลายของพันธุ์พืช โดยเฉพาะพืชสมุนไพร จึงได้รณรงค์ให้คนในชุมชนมาเลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม โดยรวมกันเป็นกลุ่ม เริ่มจาก 14 ราย ต่อมาในปี 2567 สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตาเข้ามาส่งเสริมให้เข้าสู่ระบบเกษตรแปลงใหญ่ จึงมีชาวบ้านสนใจเข้าร่วมกลุ่มเพิ่มขึ้นจนถึงปัจจุบันมีสมาชิก 34 ราย มีชันโรงทั้งหมด 2,000 กว่ากล่อง

กรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่

ได้เข้ามาส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงชันโรง และสนับสนุนงบประมาณบางส่วนสำหรับจัดทำกล่องเลี้ยงชันโรงแจกจ่ายให้กับสมาชิก และทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม พร้อมทั้งประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเข้ามาบูรณาการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์และเชื่อมโยงการตลาด ส่งผลให้สมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรงใช้เองได้ ซึ่งเดิมที่จะต้องซื้อจากพื้นที่อื่นที่มีราคาสูง และยังคงแบกรับค่าขนส่งและกล่องที่ได้ไม่เหมาะสมต่อการเลี้ยงชันโรงในพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ เกษตรกรยังได้รับความรู้ด้านการแยกขยายการล่อหรือการต่อชันโรงตามธรรมชาติเข้ากล่องเลี้ยง การสร้างแหล่งอาหาร การจัดวางกล่องเลี้ยงในพื้นที่ที่ชันโรงสามารถมีแหล่งอาหารได้ตลอดทั้งปี สามารถเพิ่มผลผลิต ทั้งทางด้านการขยายแม่พันธุ์ในกล่องเลี้ยง และผลผลิตน้ำผึ้งได้สูงขึ้นกว่า 50% ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและอากาศในแต่ละปี

ด้วยสภาพพื้นที่ของตำบลคลองยางเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีความหลากหลายของพันธุ์พืชมากกว่า 70 ชนิดและเป็นพืชที่มีสรรพคุณทางยา 39 ชนิด จึงทำให้น้ำผึ้งชันโรงของกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยางมีคุณสมบัติพิเศษ ประกอบกับมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง สามารถควบคุมผลผลิตให้มีความสะอาด ลดการปนเปื้อน และเทคนิคการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวด้วยการไล่ความชื้นด้วยวิธีการต้ม การหมักกบ่ม ซึ่งกระบวนการจัดการเหล่านี้ทำให้คุณภาพผลผลิตน้ำผึ้งมีคุณภาพแตกต่างจากการเลี้ยงในรูปแบบเดิม

การบริหารจัดการของกลุ่มจะขับเคลื่อนโดยสมาชิกทั้งหมด แบ่งหน้าที่คณะกรรมการกลุ่มรับผิดชอบในแต่ละส่วน โดยจะมีการติดตามให้คำแนะนำสมาชิกในทุก ๆ ด้าน เมื่อถึงกำหนดเก็บน้ำผึ้ง

ทางกลุ่มก็จะรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก โดยรับซื้อในราคาขวดละ 700 บาท (ขนาด 700 ซีซี) เมื่อผ่านกระบวนการไล่อากาศแล้ว จะบรรจุขวดขนาด 250 ซีซี จำหน่ายขวดละ 400 บาท และบางส่วนจะนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น แชมพู ครีมาบน้ำ โลชั่น น้ำมันหอม น้ำมันนวด และสบู่ ซึ่งในแต่ละปีทางกลุ่มจะรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกได้ประมาณ 57 กิโลกรัม เพื่อจำหน่ายในตลาดชุมชน ออกบูธงานที่จัดโดยภาครัฐและมีจำหน่ายทางออนไลน์บางส่วน ซึ่งทางกลุ่มจะมีรายได้จากการจำหน่ายน้ำผึ้งชันโรงและผลิตภัณฑ์ประมาณ 100,000 กว่าบาท และกำหนดให้มีการแบ่งเงินรายได้ 15% เข้าสวัสดิการให้กับชุมชน และอีก 15% สำหรับสมาชิกผู้เลี้ยงชันโรง

“หลังจากเรารวมกลุ่มกันเลี้ยงภายใต้ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ทำให้เรามีเครือข่ายจากหลาย ๆ ภาคส่วนเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จนสามารถผลิตน้ำผึ้งได้ตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง ควบคุมผลผลิตให้มีความสะอาด ลดการปนเปื้อน ผู้บริโภคให้การตอบรับที่ดี ซึ่งในอนาคตเราจะขยายจำนวนการเลี้ยง โดยจะส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนได้เลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม เพราะถือว่าทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าชายเลน ซึ่งเป็นป่าชุมชนของพวกเรา และบางคนยังขาดโอกาส ขาดแหล่งทุนทางกลุ่มแปลงใหญ่จะเข้าไปช่วยกลุ่มเปราะบางเหล่านี้ให้มีอาชีพ มีรายได้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และเศรษฐกิจของชุมชนที่ดีต่อไป”
นายประสาน กล่าวทิ้งท้าย

ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่มเลี้ยงชันโรง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

👉 ชูน้ำผึ้งชันโรงคุณภาพ จากป่าที่มีความหลากหลายทางพันธุ์พืชและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ชันโรงเป็นแมลงผสมเกสรชนิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญช่วยให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับการผสมเกสร ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งนอกจากมีประโยชน์ต่อการผลิตทางการเกษตรแล้ว ชันโรงยังสามารถเลี้ยงเพื่อเก็บเก็บน้ำผึ้ง สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย ดังเช่น เกษตรกรตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ที่เลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม ขยายจากกลุ่มผู้เลี้ยงรายย่อย กลุ่มแปลงใหญ่ที่เข้มแข็ง ก้าวสู่ตลาดท้องถิ่นและทั่วประเทศผ่านช่องทางออนไลน์

นายพิทักษ์ อนุจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ในปี 2567 สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ได้สนับสนุนให้เกษตรกรที่เลี้ยงชันโรงในตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรงรายย่อยในพื้นที่ตำบลคลองยาง จำนวน 34 ราย เข้าร่วมโครงการ พื้นที่ดำเนินการครอบคลุม 320.75 ไร่ โดยมีการส่งเสริมการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรง เพื่อจำหน่ายให้แก่สมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากชันโรง โดยผ่านกระบวนการจัดเวทีวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกลุ่ม จากนั้นได้ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นให้แก่เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่แบบครบวงจร ทั้งในด้านเทคนิคการเลี้ยง อาทิ การดูแลรักษา และการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรงที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการเลี้ยง รวมทั้งด้านการเพิ่มศักยภาพและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร อาทิ การบริหารจัดการกลุ่ม การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพ

“ปัจจุบัน กลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง มีความเข้มแข็ง เป็นแหล่งผลิตน้ำผึ้งชันโรงที่มีคุณภาพและมีจุดเด่นเฉพาะตัว เนื่องจากเลี้ยงในป่าชายเลนที่อุดมไปด้วยพืชสมุนไพรที่หลากหลาย ไม่มีการใช้สารเคมี ผ่านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน จากการได้รับองค์ความรู้จากกรมส่งเสริมการเกษตร ทำให้ได้น้ำผึ้งที่สะอาด ปลอดภัย เป็นที่ต้องการของคนรักสุขภาพ” รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าว

ด้าน นายประสาน นุตรสมัน ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ กล่าวเพิ่มเติมว่า เนื่องจากสภาพพื้นที่ตำบลคลองยางเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีตัวชันโรงอาศัยอยู่จำนวนมาก จึงมีชาวบ้านบางรายเลี้ยงชันโรงไว้ 1-5 กล่อง เพื่อใช้บริโภคในครอบครัว ต่อมาเมื่อมีปราชญ์ชุมชนได้ค้นพบว่าการเลี้ยงชันโรงในป่าชายเลน จะทำให้น้ำผึ้งชันโรงที่ได้มีคุณภาพ เนื่องจากมีความหลากหลายของพันธุ์พืช โดยเฉพาะพืชสมุนไพร จึงได้รณรงค์ให้คนในชุมชนมาเลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม โดยรวมกันเป็นกลุ่ม เริ่มจาก 14 ราย ต่อมาในปี 2567 สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา เข้ามาส่งเสริมให้ผู้รู้ระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่ จึงมีชาวบ้านสนใจเข้าร่วมกลุ่มเพิ่มขึ้นจนถึงปัจจุบันมีสมาชิก 34 ราย มีชันโรงทั้งหมด 2,000 กว่ากล่อง

กรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ ได้เข้ามาส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงชันโรง และสนับสนุนงบประมาณบางส่วนสำหรับจัดทำกล่องเลี้ยงชันโรงแจกจ่ายให้กับสมาชิก และทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม พร้อมทั้งประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเข้ามาบูรณาการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์และเชื่อมโยงการตลาด ส่งผลให้สมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรงใช้เองได้ ซึ่งเดิมที่จะต้องซื้อจากพื้นที่อื่นที่มีราคาสูง และยังคงแบกรับค่าขนส่งและกล่องที่ได้ไม่เหมาะสมต่อการเลี้ยงชันโรงในพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ เกษตรกรยังได้รับความรู้ด้านการแยกขาย การล่อหรือการต่อชันโรงตามธรรมชาติเข้ากล่องเลี้ยง การสร้างแหล่งอาหาร การจัดวางกล่องเลี้ยงในพื้นที่ที่ชันโรงสามารถมีแหล่งอาหารได้ตลอดทั้งปี สามารถเพิ่มผลผลิต ทั้งทางด้านกรขยายแม่พันธุ์ในกล่องเลี้ยง และผลผลิตน้ำผึ้งได้สูงขึ้นกว่า 50% ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและอากาศในแต่ละปี ด้วยสภาพพื้นที่ของตำบลคลองยางเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีความหลากหลายของพันธุ์พืชมากกว่า 70 ชนิดและเป็นพืชที่มีสรรพคุณทางยา 39 ชนิด จึงทำให้น้ำผึ้งชันโรงของกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยางมีคุณสมบัติพิเศษ ประกอบกับมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง สามารถควบคุมผลผลิตให้มีความสะอาด ลดการปนเปื้อน และเทคนิคการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวด้วยการไล่ความชื้นด้วยวิธีการต้ม การหมักบ่ม ซึ่งกระบวนการจัดการเหล่านี้ทำให้คุณภาพผลผลิตน้ำผึ้งมีคุณภาพแตกต่างจากการเลี้ยงในรูปแบบเดิม

การบริหารจัดการของกลุ่มจะขับเคลื่อนโดยสมาชิกทั้งหมด แบ่งหน้าที่คณะกรรมการกลุ่มรับผิดชอบในแต่ละส่วน โดยจะมีการติดตามให้คำแนะนำสมาชิกในทุก ๆ ด้าน เมื่อถึงกำหนดเก็บน้ำผึ้ง ทางกลุ่มก็จะรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก โดยรับซื้อในราคาขวดละ 700 บาท (ขนาด 700 ซีซี) เมื่อผ่านกระบวนการไล่อากาศแล้ว จะบรรจุขวดขนาด 250 ซีซี จำหน่ายขวดละ 400 บาท และบางส่วนจะนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น แชมพู ครีมนวดผม โลชั่น น้ำมันหอม น้ำมันนวด และสบู่ ซึ่งในแต่ละปีทางกลุ่มจะรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกได้ประมาณ 57 กิโลกรัม เพื่อจำหน่าย

ในตลาดชุมชน ออกบูชงานที่จัด โดยภาครัฐและมีจำหน่ายทางออนไลน์บางส่วน ซึ่งทางกลุ่มจะมีรายได้จากการจำหน่ายน้ำผึ้งชันโรงและผลิตภัณฑ์ประมาณ 100,000 กว่าบาท และกำหนดให้มีการแบ่งเงินรายได้ 15% เข้าสวัสดิการให้กับชุมชน และอีก 15% สำหรับสมาชิกผู้เลี้ยงชันโรง “หลังจากเรารวมกลุ่มกันเลี้ยงภายใต้ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ทำให้เรามีเครือข่ายจากหลาย ๆ ภาคส่วนเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จนสามารถผลิตน้ำผึ้งได้ตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง ควบคุมผลผลิตให้มีความสะอาด ลดการปนเปื้อน ผู้บริโภคให้การยอมรับที่ดี ซึ่งในอนาคตเราจะขยายจำนวนการเลี้ยงโดยจะส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนได้เลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม เพราะถือว่าทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าชายเลน ซึ่งเป็นป่าชุมชนของพวกเรา และบางคนยังขาดโอกาส ขาดแหล่งทุน ทางกลุ่มแปลงใหญ่จะเข้าไปช่วยกลุ่มเปราะบางเหล่านี้ให้มีอาชีพ มีรายได้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และเศรษฐกิจของชุมชนที่ดีต่อไป” นายประสาน กล่าวทิ้งท้าย

ชาวเกาะลันตา รวมกลุ่มเลี้ยงชันโรงแปลงใหญ่ ชู น้ำผึ้งชันโรงจากป่าที่มีความหลากหลายทางพันธุ์พืช

ชันโรง เป็นแมลงผสมเกสรชนิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญช่วยให้ผลผลิตทางการเกษตร ได้รับการผสมเกสร ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งนอกจากมีประโยชน์ต่อการผลิตทางการเกษตรแล้ว ชันโรงยังสามารถเลี้ยงเพื่อเก็บเกี่ยวน้ำผึ้ง สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย ดังเช่น เกษตรกรตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ที่เลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม ขยายจากกลุ่มผู้เลี้ยงรายย่อย กลุ่มแปลงใหญ่ที่เข้มแข็ง ก้าวสู่ตลาดท้องถิ่นและทั่วประเทศผ่านช่องทางออนไลน์

นายทีทัศน์ อุ๋นจิตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ในปี 2567 สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ได้สนับสนุนให้เกษตรกรที่เลี้ยงชันโรงในตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรงรายย่อยในพื้นที่ตำบลคลองยาง จำนวน 34 ราย เข้าร่วมโครงการ พื้นที่ดำเนินการครอบคลุม 320.75 ไร่ โดยมีการส่งเสริมการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรง เพื่อจำหน่ายให้แก่สมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากชันโรง โดยผ่านกระบวนการจัดเวทีวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกลุ่ม จากนั้นได้ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นให้แก่เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่แบบครบวงจร ทั้งในด้านเทคนิคการเลี้ยง อาทิ การดูแลรักษา และการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรงที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการเลี้ยง รวมทั้งด้านการเพิ่มศักยภาพและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร อาทิ การบริหารจัดการกลุ่ม การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพ

“ปัจจุบัน กลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง มีความเข้มแข็ง เป็นแหล่งผลิตน้ำผึ้งชันโรงที่มีคุณภาพและมีจุดเด่นเฉพาะตัว เนื่องจากเลี้ยงในป่าชายเลนที่อุดมไปด้วยพืชสมุนไพรที่หลากหลาย ไม่มีการใช้สารเคมี ผ่านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน จากการได้รับองค์ความรู้จากกรมส่งเสริมการเกษตร ทำให้ได้น้ำผึ้งที่สะอาด ปลอดภัย เป็นที่ต้องการของคนรักสุขภาพ” รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าว

ด้าน นายประสาน บุตรสมัน ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ กล่าวเพิ่มเติมว่า เนื่องจากสภาพพื้นที่ตำบลคลองยางเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีตัวชันโรงอาศัยอยู่จำนวนมาก จึงมีชาวบ้านบางรายเลี้ยงชันโรงไว้ 1-5 กล่อง เพื่อใช้บริโภคในครอบครัว ต่อมา มีราษฎรชุมชนได้ค้นพบว่าการเลี้ยงชันโรงในป่าชายเลน จะทำให้น้ำผึ้งชันโรงที่ได้มีคุณภาพ เนื่องจากมีความหลากหลายของพันธุ์พืช โดยเฉพาะพืชสมุนไพร จึงได้ณรงค์ให้คนในชุมชนมาเลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม โดยรวมกันเป็นกลุ่ม เริ่มจาก 14 ราย ต่อมาในปี 2567 สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา เข้ามาส่งเสริมให้เข้าสู่ระบบเกษตรแปลงใหญ่ จึงมีชาวบ้านสนใจเข้าร่วมกลุ่มเพิ่มขึ้นจนถึงปัจจุบันมีสมาชิก 34 ราย มีชันโรงทั้งหมด 2,000 กว่ากล่อง

กรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเกาะลันตา สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ ได้เข้ามาส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงชันโรง และสนับสนุนงบประมาณบางส่วนสำหรับจัดทำกล่องเลี้ยงชันโรงแจกจ่ายให้กับสมาชิก และทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม พร้อมทั้งประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเข้ามาบูรณาการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์และเชื่อมโยงการตลาด ส่งผลให้สมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการผลิตกล่องเลี้ยงชันโรงใช้เองได้ ซึ่งเดิมที่จะต้องซื้อจากพื้นที่อื่นที่มีราคาสูง และยังคงแบกรับค่าขนส่งและกล่องที่ได้ไม่เหมาะสมต่อการเลี้ยงชันโรงในพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ เกษตรกรยังได้รับความรู้ด้านการแยกขยาย การล่อหรือการต่อชัน โรงตามธรรมชาติเข้ากล่องเลี้ยง การสร้างแหล่งอาหาร การจัดวางกล่องเลี้ยงชันโรงในพื้นที่ที่ชันโรงสามารถมีแหล่งอาหารได้ตลอดทั้งปี สามารถเพิ่มผลผลิต ทั้งทางด้านการขยายแม่พันธุ์ในกล่องเลี้ยง และผลผลิตน้ำผึ้ง ได้สูงขึ้นกว่า 50% ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและอากาศในแต่ละปี

ด้วยสภาพพื้นที่ของตำบลคลองยางเป็นป่าชายเลน ซึ่งมีความหลากหลายของพันธุ์พืชมากกว่า 70 ชนิดและเป็นพืชที่มีสรรพคุณทางยา 39 ชนิด จึงทำให้น้ำผึ้งชันโรงของกลุ่มแปลงใหญ่ชันโรงตำบลคลองยางมีคุณสมบัติพิเศษ ประกอบกับมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง สามารถควบคุมผลผลิตให้มีความสะอาด ลดการปนเปื้อน และเทคนิคการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวด้วยการไล่ความชื้นด้วยวิธีการต้ม การหมักบ่ม ซึ่งกระบวนการจัดการเหล่านี้ทำให้อุณหภูมิของน้ำผึ้งมีคุณภาพแตกต่างจากการเลี้ยงในรูปแบบเดิม

•

การบริหารจัดการของกลุ่มจะขับเคลื่อนโดยสมาชิกทั้งหมด แบ่งหน้าที่คณะกรรมการกลุ่มรับผิดชอบในแต่ละส่วน โดยจะมีการติดตามให้คำแนะนำสมาชิกในทุก ๆ ด้าน เมื่อถึงกำหนดเก็บน้ำผึ้ง ทางกลุ่มก็จะรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก โดยรับซื้อในราคาขวดละ 700 บาท (ขนาด 700 ซีซี) เมื่อผ่านกระบวนการไล่อากาศแล้ว จะบรรจุขวดขนาด 250 ซีซี จำหน่ายขวดละ 400 บาท และบางส่วนจะนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น แชมพู ครีมนวดผม โลชั่น น้ำมันหอม น้ำมันนวด และสบู่ ซึ่งในแต่ละปีทางกลุ่มจะรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกได้ประมาณ 57 กิโลกรัม เพื่อจำหน่ายในตลาดชุมชน ออกบูธงานที่จัดโดยภาครัฐและมีจำหน่ายทางออนไลน์บางส่วน ซึ่งทางกลุ่มจะมีรายได้จากการจำหน่ายน้ำผึ้งชันโรงและผลิตภัณฑ์ประมาณ 100,000 กว่าบาท และกำหนดให้มีการแบ่งเงินรายได้ 15% เข้าสวัสดิการให้กับชุมชน และอีก 15% สำหรับสมาชิกผู้เลี้ยงชันโรง

“หลังจากเรารวมกลุ่มกันเลี้ยงภายใต้ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ทำให้เรามีเครือข่ายจากหลาย ๆ ภาคส่วนเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จนสามารถผลิตน้ำผึ้งได้ตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง ควบคุมผลผลิตให้มีความสะอาด ลดการปนเปื้อน ผู้บริโภคให้การยอมรับที่ดี ซึ่งในอนาคตเราจะขยายจำนวนการเลี้ยงโดยจะส่งเสริมให้ผู้ค้าปลีกโอกาสในชุมชนได้เลี้ยงชันโรงเป็นอาชีพเสริม เพราะถือว่าทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าชายเลน ซึ่งเป็นป่าชุมชนของพวกเรา และบางคนยังขาดโอกาส ขาดแหล่งทุน ทางกลุ่มแปลงใหญ่จะเข้าไปช่วยกลุ่มเปราะบางเหล่านี้ให้มีอาชีพ มีรายได้ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และเศรษฐกิจของชุมชนที่ดีต่อไป” นายประสาน กล่าวทิ้งท้าย